

## บทที่ 5

### สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง ซึ่งเป็นทั้งงานวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศสำหรับมัคคุเทศก์ทางด้านธรณีวิทยา และซากดึกดำบรรพ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีขั้นตอนการสรุป ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมุติฐานของการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

#### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมภาษาต่างประเทศ สำหรับมัคคุเทศก์ที่ทำงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางด้านธรณีวิทยาและซากดึกดำบรรพ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ สำหรับมัคคุเทศก์ที่ทำงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางด้านธรณีวิทยาและซากดึกดำบรรพ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก่อนและหลังการอบรม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ที่ทำงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางด้านธรณีวิทยาและซากดึกดำบรรพ์ต่อหลักสูตรฝึกอบรมภาษาต่างประเทศ

#### สมมุติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ สำหรับบุคคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางด้านธรณีวิทยาและซากดึกดำบรรพ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมภาษาต่างประเทศ

2. ความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ที่เข้ารับการอบรม คอ่หลักสูตรฝึกอบรมภาษาต่างประเทศ สำหรับมัคคุเทศก์ทางค่านธรณีวิทยาและซากดึกดำบรรพ์อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

### สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศสำหรับมัคคุเทศก์ทางค่านธรณีวิทยาและซากดึกดำบรรพ์ เพื่อให้มัคคุเทศก์ หรือผู้เข้าอบรม ได้นำความรู้ไปใช้ในการเป็นมัคคุเทศก์ที่มีคุณภาพ ดังนั้นผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลวิจัยดังนี้

#### 1. เตรียมความพร้อม/สำรวจความต้องการ

การศึกษาบริบทและ โครงการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยเฉพาะ โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เขต 3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และผู้จัดการพิพิธภัณฑสถานธรณีวิทยา (พิพิธภัณฑสถานธรณีวิทยา) จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนมากจะเป็นนักท่องเที่ยวในท้องถิ่นมากกว่ามาจากภาคต่างๆของประเทศไทย นอกจากนี้ยังพบว่า นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศก็ยังมีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นๆของประเทศไทย ดังนั้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ร่วมกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เขต 3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีเป้าหมาย คือ ต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานในระดับสากล เน้นนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีโครงการแผนการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2552 เน้นกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย จาก ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ ภูมิภาคอาเซียน เอเชียใต้และ แปซิฟิก โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ระบบบริการข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การตลาด และการเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวจากระดับชุมชนระดับประเทศสู่กลุ่มประเทศในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

จากการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของมัคคุเทศก์ โดยการศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับจำนวนของ มัคคุเทศก์โดยเฉพาะมัคคุเทศก์ต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีน้อยมาก นอกจากนี้ได้สำรวจความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ของบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บุคลากรที่ทำงานการท่องเที่ยวเห็นว่าภาษาอังกฤษมีความจำเป็นสำหรับงานและหน้าที่ที่ทำอยู่ทั้งในปัจจุบันและอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 สอดคล้องกับ David Nunn, 1988 ได้กล่าว ว่าการวิเคราะห์ความต้องการเป็นจุดเริ่มต้น

สำหรับการสร้างหลักสูตรภาษา เพราะว่าการวิเคราะห์ความต้องการจะช่วยให้ผู้สอนหรือผู้สร้างหลักสูตรได้ทราบข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน เช่น ระดับความรู้เกี่ยวกับภาษา ภูมิหลังทางการศึกษา อายุ สถานภาพการแต่งงาน เป้าหมายของการเรียน รวมทั้งรูปแบบและยุทธวิธีการเรียนที่ชอบ ข้อมูลเหล่านี้สามารถช่วยให้ผู้สอนหรือผู้สร้างหลักสูตรนำไปเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและสร้างหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย หัวข้อ ความรู้ การใช้ คำศัพท์ โครงสร้างของหลักสูตร

## 2. การสร้าง และพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

จากการศึกษาบริบท และสำรวจความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษา อังกฤษ และผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขอคำแนะนำ และแนวคิดจากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัลลฑูเทศกัทางด้ำน ธรณืวิทยา และชากคึกค้ำบรรรพ์ จำนวน 8 ท่าน โดยผู้วิจัยได้ ยึด และปรับเนื้อหาบางส่วนมาจากหลักสูตรการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับมัลลฑูเทศกั ของศูนย์พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับงานอาชีพ ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2549) และได้สร้างเนื้อหาเพิ่มเติมในส่วนของ ภาษาอังกฤษสำหรับมัลลฑูเทศกัทางด้ำน ธรณืวิทยา และชากคึกค้ำบรรรพ์ ซึ่งสามารถสรุปองค์ประกอบของหลักสูตรได้ดังนี้

2.1 คำแนะนำสำหรับผู้สอน

2.2 แนวทางการใช้หลักสูตร

2.3 คำแนะนำสำหรับผู้เข้าอบรม

2.4 คำอธิบายหลักสูตรอบรม

2.5 ระยะเวลาของการอบรม

2.6 เป้าหมาย จุดประสงค์การเรียนรู้

2.7 กรอบเนื้อหา

2.8 การวัดผลและประเมินผล

2.9 สื่อประกอบการอบรม

การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นที่กระบวนการเรียน และความต่อเนื่องของกิจกรรม โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะว่า การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับมัลลฑูเทศกัจะเน้นทักษะพูด และฟัง เน้นความถูกต้องและความเหมาะสมในการใช้ภาษาอังกฤษ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ออกแบบกิจกรรมการเรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีคำแนะนำ (Tips) สำหรับการใชภษาที่เหมาะสมของแต่ละบท สอดคล้องกับ นูนัน (Nunan, D. 1991 :3-4) ได้กล่าวว่า แนวโน้มของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้ให้ความสำคัญเรื่องของกระบวนการเรียนการสอน

(Teaching Methodologies) มากขึ้น โดยเน้นเรื่องของการฝึกฝนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับภาษามากขึ้น (Practices) รวมทั้งเน้นกระบวนการเรียน (Procedures) ธรรมชาติของทักษะการเรียนรู้ภาษา (Study Skills) แผนการเรียนการสอน (Lesson Plans) สื่อการเรียนการสอน (Teaching Materials) แบบเรียน (Textbooks) และ วิธีการสอน (Teaching Methods) คืออยู่บนหลักการ และความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษา

ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมแต่ละบทเรียน เน้นกระบวนการเรียนการสอนและความต่อเนื่องของกิจกรรมโดยยึดแนวคิดของ The Teaching-Learning Cycle เบิร์น (Burns, A. 1991: อ้างมาจาก คาลลัคชาน และ โรเตอร์รี Callaghan and Rothery. 1998: 17-24) เป็นการสร้างบทเรียนและออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีระบบและมีขั้นตอน ประกอบด้วย 4 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 จะเริ่มจากการสร้างเนื้อหาและสร้างความคุ้นเคยกับเนื้อหาที่จะเรียน ขั้นที่ 2 การฝึกฝนศัพท์และโครงสร้างภาษาที่เกี่ยวข้อง ขั้นที่ 3 นำไปใช้ และขั้นที่ 4 สร้างเนื้อหาด้วยตนเอง แต่ละขั้นจะเน้นความต่อเนื่องของกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งรูปแบบการสอนนี้สามารถพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนได้ ถ้าการเรียน ไม่บรรลุเป้าหมาย อาจเกิดจากปัญหาในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งใน 4 ขั้นตอน ดังนั้นผู้สอนและผู้เรียนสามารถกลับมาทบทวนขั้นตอนใดก็ได้ที่ผู้เรียนเกิดปัญหา รูปแบบการสอนนี้ เหมาะที่จะนำมาใช้กับผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ทางภาษา ความสามารถในการเรียนภาษาตลอดจนแรงจูงใจของแต่ละคนแตกต่างกัน นอกจากนั้นการสอนนี้ยังเหมาะสำหรับผู้เรียนที่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลาเพราะว่าผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง จุดเด่นของกระบวนการเรียนนี้จะช่วยพัฒนาทักษะของผู้เรียนทั้ง 4 ทักษะ โดยพัฒนาจากภาษาพูด ไปสู่ภาษาเขียน

การสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับมัลดิวเทศได้เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ช่วยพัฒนาทักษะฟัง และพูด ซึ่งผู้วิจัยได้แนวความคิด และ ปรับเนื้อหา รวมทั้งกิจกรรม มาจากภาษาอังกฤษสำหรับมัลดิวเทศ ของศูนย์พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (2549: 1-59) ที่เน้นทักษะการฟังและการพูด เน้นความถูกต้องและเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยมีการนำเสนอภาษา สำนวนต่างๆ และคำแนะนำในการใช้ภาษา ตลอดจนผู้วิจัยได้นำเอาแนวความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้การเชื่อมโยงของธอร์นไคค์ (Thorndike's Classical Connectionism) (ทิสนา แจมมณี. 2547:51-52 อ้างมาจาก Hergenhahn and Olson. 1993:56-57) ที่ประกอบด้วย กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) กฎแห่งการใช้ (Law of Use and Disuse) และกฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างรูปแบบการฝึกอบรมการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของมัลดิวเทศทางด้านธรณีวิทยาและซากดึกดำ

บรรพในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดย วิเคราะห์ และสังเคราะห์ แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและ พัฒนาหลักสูตรของ ทาบา (Taba, 1981) โดยปรับเป็น 5 ขั้นตอน และ รูปแบบการจัดฝึกอบรม มัคคุเทศก์อย่างยั่งยืน ของ ไวเลอร์ และ ฮาร์น (Weiler and Ham, 2002: 52) สามารถสรุปองค์ ประกอบของรูปแบบการฝึกอบรม ได้ดังนี้ เตรียมความพร้อม/สำรวจความต้องการ สร้างหลักสูตร อบรมภาษาต่างประเทศ วางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ดำเนินการบริหารหลักสูตร และติดตาม ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน ซึ่งแต่ละขั้นตอน จะมีจุดมุ่งหมาย กระบวนการ และ ผู้ที่ เกี่ยวข้อง

### 3 การประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม

3.1 การประเมินหลักสูตร เพื่อหาความเหมาะสม และความสอดคล้องของหลักสูตร ฝึกอบรม สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 58) ได้กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรมีวัตถุประสงค์ คือ ความถูกต้อง และเหมาะสม โครงสร้างหลักสูตร ความเหมาะสมของหลักสูตรสมควรนำไปใช้หรือไม่ และ คุณภาพผลผลิตของหลักสูตร ผู้วิจัยได้ประเมินหลักสูตรฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร และการสอน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาอังกฤษ 2 ท่าน และ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาเฉพาะ 1 ท่าน ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม ในภาพรวมมีความ เหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด 13 รายการ โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 คือ หลักสูตรเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม และ คำถามมีความชัดเจน เข้าใจง่ายและมี คำตอบที่แน่นอน รายการที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาเท่ากับ 4.80 ได้แก่ หลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้จริง หัวข้อเรื่องการฝึกอบรมมีความครบถ้วนและครอบคลุมหลักสูตร หัวข้อเรื่องเรียงลำดับได้อย่าง เหมาะสม เนื้อหาของหลักสูตรครบถ้วนและครอบคลุมการพัฒนาทักษะฟังและพูด เนื้อหา อ่าน เข้าใจง่าย และรูปแบบของการนำเสนอเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ การจัดลำดับของเนื้อหาที่มีความ ต่อเนื่องกัน สื่อการสอนครอบคลุมเนื้อหา สื่อที่ใช้มีความสวยงาม และน่าสนใจ แบบฝึกหัดตรงตาม หัวข้อเรื่อง แบบทดสอบครอบคลุมวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และทักษะภาษา ฟังและพูด ระยะเวลาการฝึกอบรมเหมาะสมกับหลักสูตร อีก 3 รายการอยู่ในระดับมาก คือ วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรมมีความชัดเจน และอ่านเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย 4.40 เนื้อหาเหมาะสมกับบุคลากรที่ทำงาน เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางด้านธรณีวิทยา และซากดึกดำบรรพ์ มีค่าเฉลี่ย 4.40 และวัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรมครอบคลุมหัวข้อเรื่อง มีค่าเฉลี่ย 4.20 สอดคล้องกับ

3.2 การหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์ทางด้าน  
 ธรณีวิทยา และซากดึกดำบรรพ์ ผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ใน 3  
 ขั้นตอน คือ

3.2.1 ขั้นทดลองเครื่องมือ พบว่า ค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ในขั้นทดลอง  
 ใช้หลักสูตรกับมัคคุเทศก์จากกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน จำนวน 3 คน มีคะแนนจากการทำ  
 แบบฝึกหัดร้อยละ 71.50 และมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบร้อยละ 72 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด  
 เอาไว้ ร้อยละ 80/80

3.2.2 ขั้นพัฒนาหลักสูตร พบว่า ค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ในขั้นพัฒนา  
 หลักสูตรจากมัคคุเทศก์จากกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน จำนวน 6 คน มีคะแนนจากการทำ  
 แบบฝึกหัดร้อยละ 81.16 และมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบร้อยละ 83.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่  
 กำหนดเอาไว้ ร้อยละ 80/80

3.2.3 ขั้นใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ในขั้น  
 ใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน มีคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดร้อยละ 85.10 และมีคะแนน  
 จากการทำแบบทดสอบร้อยละ 83.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเอาไว้ ร้อยละ 80/80

ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ในขั้นทดลองใช้หลักสูตรต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้  
 อาจเนื่องมาจาก ผู้เข้าอบรมไม่มีความรู้ หรือข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ในจังหวัด  
 กาฬสินธุ์ มหาสารคาม และขอนแก่น โดยเฉพาะ พิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มัคคุเทศก์  
 ต้องใช้สำหรับการบรรยายแก่นักท่องเที่ยว นูนัน (Nunan, D. 1991:167-170) ได้แนะนำว่า การสอน  
 ภาษาอังกฤษให้ประสบผลสำเร็จ ควรพิจารณาในสิ่งต่อไปนี้ ความรู้ และภูมิหลังทางด้าน  
 การศึกษาของผู้เรียน (Educational Background) ความเชื่อ (Beliefs) รูปแบบการเรียนรู้ (Cognitive  
 Styles) กลยุทธ์การเรียนรู้ (Learning Strategies) แรงจูงใจ (Motivation) และ เจตคติ (Attitude) ซึ่งจะ  
 ช่วยให้ครูสอนภาษาอังกฤษสามารถเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ (Well-Prepared  
 Tasks) ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียน และนอกจากนี้ เวลาสำหรับการฝึกอบรม น้อยไป  
 สำหรับ 45 ชั่วโมง เพราะต้องใช้เวลาสำหรับการสอบก่อนเรียน และหลังเรียน การเตรียมความรู้  
 ภาษาไทยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาฬสินธุ์ มหาสารคาม และขอนแก่น และการฝึกทักษะ  
 ฟัง และทักษะพูดให้มากกว่านี้

#### 4 การใช้หลักสูตรกับกลุ่มเป้าหมาย

ผลของการใช้หลักสูตรกับกลุ่มเป้าหมาย ทราบโดยการประเมินความสามารถในการใช้  
 ภาษาอังกฤษของมัคคุเทศก์ทางด้านธรณีวิทยา และซากดึกดำบรรพ์ พบว่าความสามารถในการใช้

ภาษาอังกฤษ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หรือสาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ก่อนออกฝึกประสบการณ์อาชีพ หรือก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปใช้จริงในการฝึกงาน หรือในการประกอบอาชีพ ภาครัฐในอนาคคได้

#### ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาชุดฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะบทเรียนออนไลน์ หรือบทเรียน โปรแกรมซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเองได้ตาม โอกาส และยังสามารถใช้สำหรับการเรียนเสริม และทบทวน ได้ด้วยตามลักษณะความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ควรมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานจริงของผู้ที่เข้าอบรม แต่เนื่องจากการ วิจัยครั้งนี้มีเวลาจำกัด จึงไม่สามารถทำได้ เพื่อประโยชน์สำหรับการพัฒนาหลักสูตรอบรมควรมีการ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานจริงของผู้ที่เข้าอบรม
3. ควรมีการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สำหรับมัคคุเทศก์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยเน้นทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อเพิ่มจำนวนของ คลากรที่ทำงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีประสิทธิภาพ
4. ควรมีการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สำหรับนักศึกษาสาขา อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สาขาภาษาอังกฤษ หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการ เตรียมนักศึกษาก่อนการออกฝึกประสบการณ์ หรือ ไปประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ หรืออาชีพที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในอนาคต